

Migranti objevili novou cestu kudy se natlačit do Evropy bez víz

- CZ24 News | 4. února 2020

KYPR: Kypr se v poslední době potýká s rostoucím přílivem migrantů ze zemí Blízkého východu a Afriky. Momentálně je jich zde v poměru k počtu obyvatel nejvíce ze všech zemí Evropské unie. Běženci díky rozdělení ostrova na tureckou a řeckou část snadno proniknou na její území. Mají pak ale problém dostat se do jiných členských států, jelikož Kypr není v schengenském prostoru.

Třiatvacetiletý Clinton Yegba v listopadu nastoupil se studentským vízem v ruce na letadlo směřující z jeho rodného Kamerunu do Turecka, odkud pokračoval na Severní Kypr. Na Tureckem kontrolovaném severu však nezamířil na svou univerzitu, ale překročil takzvanou zelenou linii rozdělující ostrov a vstoupil do Kyperské republiky, která je součástí Evropské unie (EU).

Dnes Yegba čeká v uprchlickém táboře Kofinou na rozhodnutí o jeho žádosti o azyl. Yegba patří k 11 200 lidem, kteří loni objevili tuto okružní cestu do EU. Na malém ostrově je v důsledku toho nejvíce migrantů v poměru k počtu jeho obyvatel z celé EU. Řecká část Kypru má asi milion obyvatel.

Unie na vrcholu migrační krize uzavřela s Ankarou v roce 2016 dohodu, která měla bránit utečencům dostat se do Řecka. Ačkoli se nyní snaží Egejské moře překročit mnohem méně migrantů, Kypr se ukázal být skulinou. „Nejjednodušší je představit si sever Kypru jako největší letištní tranzitní salonek na světě,“ vysvětluje politolog James Ker-Lindsay z Londýnské školy ekonomie a politických věd (LSE).

Kyperská republika ovládá de iure celý ostrov, de facto však jen jeho jižní část. „Přistáli jste na území Kyperské republiky, ale teprve poté, co projdete hraniční kontrolou na zelené linii – což není hranice sama o sobě – jste oficiálně v Kyperské republice,“ popisuje bizarnost situace Ker-Lindsay.

Zelenou linii, která odděluje etnicky řecký jih od tureckého severu, podle listu The New York Times (NYT) překračuje poslední dobou čím dál více migrantů.

Ačkoli někteří utečenci dorazí na jih ostrova lodí z Libanonu, Sýrie nebo Turecka, naprostá většina sem podle místních úřadů proudí po souši ze severu.

Migranti často neví, že se z Kypru nedostanou na pevninu

Yegba musel podle svých slov Kamerun opustit, protože tam jako novinář čelil pronásledování. Za letenky na Kypr zaplatil přibližně tisíc eur (25 tisíc korun) a stejnou sumu ho stál zápis na vysoké škole na severu ostrova.

Po příjezdu se během několika dní dostal do EU a přidělili mu ubytování v uprchlickém táboře nacházejícím se v kopcích nedaleko hlavního města Nikósie. Yegba následně požádal o azyl. „Nevěděl jsem o rozdělení Kypru. Chtěl jsem se dostat do Evropy, abych uprchl pronásledování,“ tvrdí muž.

Pašeráci lidí, kteří se prezentují jako agenti soukromých univerzit na Tureckem kontrolovaném severu, sice potenciálním žadatelům o azyl tuto cestu často doporučují, ale už jim nevysvětlují složitost politické situace na ostrově.

Mnoho utečenců tak podle NYT přichází na Kypr s přesvědčením, že je nějakým způsobem spojený s kontinentální Evropou, nebo že patří do schengenského prostoru. Ani jedno však není pravda. Podle expertů je to důvod, proč se Kypr stal cílem migrantů až po uzavření dalších tras do EU.

Strany ostrova se vzájemně neuznávají, dohoda na Kypru neplatí

V roce 2019 byl počet žadatelů o azyl na Kypru pětikrát vyšší než před čtyřmi lety, což je v kontrastu s ostatními zeměmi evropské sedmadvacítky, v nichž se jejich počet naopak od roku 2015 výrazně snížil.

Loni v létě proto kyperská vláda požádala Evropskou komisi, aby jí ostatní členské státy EU pomohly a převzaly pět tisíc běženců.

Podle odborníků je začínající migrační krize na ostrově důsledkem jeho pokračujícího rozdělení, které odolává všem snahám o sjednocení. Kypr je rozdělen od řeckého puče a následné turecké vojenské intervence z roku 1974. Řecká část je členem Evropské unie od roku 2004.

Mezinárodně uznaná je právě jen vláda kyperských Řeků, zatímco Severní Kypr uznává jen Turecko. To ale znamená, že dohoda mezi Tureckem a EU ohledně migrantů se Kypru de facto netýká, protože obě strany ostrova se navzájem neuznávají a ani spolu nekomunikují.

Podle údajů Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex), překročilo loni nelegálně hranice EU na 139 tisíc migrantů, což je nejnižší počet od roku 2013. Důvodem je právě pokles přílivu migrantů ve středním a západním Středomoří. Oproti roku 2015, kdy se EU potýkala s masovým přílivem migrantů z Blízkého východu a Afriky, to byl pokles o 92 procent.